

Välfärd, hälsa och trygghet för alla

Nykarleby stads välfärdsplan 2024–2028

- Stadens hälsofrämjande arbete

1 Inledning

Att främja välfärden och hälsan för invånare är en av stadens kärnuppgifter. I Nykarleby jobbar stadens tjänstemän, beslutsfattare och invånare sida vid sida för att öka välfärden och välmåendet i kommunen. Målet är att alla ska leva ett gott liv och ha en fungerande och meningsfull vardag. Genom att systematiskt främja och mäta välfärden och måendet är målet ökad livskvalitet för invånarna.

a. Bakgrund och ansvar

Från och med 1 januari 2022 övertog Österbottens välfärdsområde ansvaret för social- och hälsovårdstjänster, medan kommunen fortsätter att hantera förebyggande tjänster och de som upprätthåller funktionsförmågan. Samarbetet mellan kommunen, välfärdsområdet och tredje sektorn är avgörande för att minska ojämlikheten och utveckla nya samarbetsformer. Denna integration är i linje med FN:s Agenda 2030 och syftar till att överbrygga generationers välfärd.

Kommunen har en lagstadgad skyldighet enligt kommunallagen (2015/410) och Lag om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) att främja hälsa och välfärd. Detta innefattar uppsättning av mål, förhandsbedömning av beslutens konsekvenser, och samarbete över sektorsgränserna. Välfärdsområdet stöder kommunen i detta arbete, med fokus på att främja hälsa och välfärd.

För att minska ojämlikheten behövs fungerande och samordnade tjänster, tjänster med låg tröskel och riktade tjänster. Förändringen innebär nya samarbetssätt och -former. I samarbete med välfärdsområdet identifieras även framöver vilka utmaningar som vissa målgrupper har utgående från tillgänglig information och erfarenhet. Samarbetsformerna lever och det finns skäl att se över välfärdsplanen och uppdatera den vid behov årligen.

Arbetsgruppen för välfärd och motionsfrämjande i Nykarleby som tillsattes 2023 utreder och följer upp välfärdsläget och koordinerar arbetet med välfärdsberättelsen och välfärdsplanen. Gruppen jobbar även för det sektorövergripande främjande av motion.

2 Velfärdsplanen och -berättelsen

Velfärdsberättelsen och -planen är centrala för kommunens strategi, används i planering och uppföljning av hälsa och välfärd. De sammanlänkar andra kommunala velfärdsdokument, eftersom aktörer och mål ofta överlappar. I velfärdsberättelsen samlas statistik in om stadens invånares hälsa och välmående.

a. Velfärdsplanen

Velfärdsplanen följer upp målen som finns i kommunstrategin, HYTE-indikatorer och samkörs med velfärdsområdets velfärdsplan och deras mål. Uppföljningen görs med olika mätare och rapporteras till fullmäktige. Stadsfullmäktige godkänner även velfärdsplanen.

I Nykarleby används två olika typer av velfärds mål: HYTE-mål och servicemål:

- i. Den första typen har sitt ursprung i THL:s s.k. HYTE-koefficienter (från hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, d.v.s. främjandet av hälsa och välfärd), som i praktiken är indikatorer för välfärd som låter sig jämföras med andra kommuners statistik och staden får statsandelar om dessa mål uppfylls.
- ii. Den andra typen av mål, servicemålen, kommer från Österbottens velfärdsområdes servicestrategi 2022–2025.

Utöver THL:s HYTE-mål och Österbottens velfärdsområdes servicemål har Nykarleby även framtagit egna mål som ingår i de två övergripande målen för att svara på behoven som framkommit i velfärdsberättelsen för 2022-2026 och målen från kommunstrategin. Utgångsläget för bra livskvalitet är att en person har fysiska möjligheter att röra sig, psykiskt och socialt välmående och att levnadsmiljön är fungerande och att det finns service att tillgå. Velfärdsplanen är också viktig i arbetet för hållbarhet, särskilt för hälsa och välbefinnande, FN:s Sustainable Development Goal (SDG) 3, för att minska klyftorna (SDG 10), hållbara städer och samhällen (SDG 11) och minska fattigdom (SDG1). Indirekt så stöder planen också andra av FN:s mål.

Nykarleby stad främjar invånarnas välfärd och hälsa, med fokus på jämställdhet och likabehandling, och jobbar aktivt för att motverka marginalisering. Staden har vidtagit strategiska åtgärder för att stärka sysselsättningen genom att investera egna medel i sysselsättning och aktivering i rehabiliterande syfte. Ett annat konkret exempel är bibliotekets verksamhet som tillsammans med velfärdssektorn främjar likvärdiga möjligheter till bildning och kultur och erbjuder aktuella tjänster för alla kommuninvånare. Samarbetet mellan biblioteket och småbarnspedagogiken samt grundläggande utbildningen förstärks genom läsfrämjande arbete. Biblioteken främjar ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet och hjälper sina besökare att vara aktiva medborgare. Den fria bildningen och biblioteken stöder ett livslångt lärande och utveckling av den egna kompetensen. Stadens övergripande mål är jämlik service för alla. Dessa insatser är en del av en övergripande plan som återspeglar kommunens strävan efter att följa FN:s Agenda 2030 och säkerställa en hållbar utveckling som gynnar invånare.

Enligt Nykarleby stads strategi (2023) ska alla Nykarlebybor leva gott och tryggt. Alla ska ha möjlighet att följa sina drömmar, engagera sig och påverka för att öka sitt välbefinnande. Nykarleby stad har en vision i kommunstrategin att nå 10 000 invånare år 2040, och vända trenden med befolkningsminskning. För att uppnå målet behöver vi locka ny arbetskraft, behålla nuvarande invånare och främja inflyttning. Staden prioriterar utveckling inom den offentliga sektorn för att stödja detta mål, med särskild uppmärksamhet på att förbättra landsbygdens infrastruktur och investera i utbildning för att skapa en attraktiv miljö för familjer och unga. Visionen "10K" betyder för oss att detta arbete börjar med de yngsta invånarna och kräver en stad som är beredd att ständigt utveckla sina bildnings- och samhällstjänster.

De strategiska målen från kommunstrategin är:

1. Hållbarhet som ledord
2. Livskraft och värderingar
3. Delaktighet – vi gör det tillsammans
4. Välmående – Här trivs vi
5. Våra byar - Här föds drömmar
6. Vårt centrum - Puls, kultur & kommers

Nykarleby stads välfärdsplan är ett dynamiskt dokument som anpassas löpande för att möta både lokala behov och globala mål, och representerar ett åtagande för en framtida stad där alla invånare har möjlighet att leva gott, tryggt och meningsfullt.

Planeringen av välfärdsplanen började 2023. Mycket av genomförandet av planen kräver inte extra resurser, utan mer en gemensam samsyn och prioritering, en omprövning om hur man jobbar för bästa resultat på ett sektorövergripande sätt och om hur kommunen kan hitta nya samarbetsparter. Det är också viktigt att utveckla kompetens och stärka ett mer målstyrt arbete med systematisk utvärdering och att man i verksamheten jobbar mot gemensamma mål.

En sammanställning av de olika typerna av mål, mätare hittas i följande tabeller.

b. Teckenförklaring

FN:s hållbarhetsmål:

Nykarleby stads strategiska mål:

c. Velfärdsplanens mål och mätare

HYTE-mål	THL:s HYTE-koefficient	Kommunens HYTE-mål	Mätare	Sakkunnig part	Frekvens	FNs hållbarhetsmål	Strategiska mål
Kommun-ledning	Rapportering om kommuninvånarnas levnadsvanor: Befolkningens levnadsvanor och förändringar i dessa rapporteras till fullmäktige årligen.	Välfärdsrapporter görs årligen och sänds till stadsfullmäktige.	Rapport till fullmäktige	Välfärdschef och Förvaltningschef	Årligen		
Kommun-ledning	Parameter för att främja befolkningens hälsa och välfärd: I kommunens verksamhets- och ekonomiplan fastställs parametrar för uppföljning av hur målen för befolkningens hälsa och välfärd uppnås.	Kommunen satsar årligen minst 150 euro/invånare på att höja livskvaliteten (kultur, fritid, idrott, museer, bibliotek och Arbis).	Förverkligad uppföljning av mål: ja/nej	Välfärdschefen	Årligen		
Kommun-ledning	Uppnående av målen för hälsa och välfärd. I revisionsnämndens utvärderingsberättelse utvärderas hur kommunens mål för hälsa och välfärd har uppnåtts.	I revisionsnämndens utvärderingsberättelse utvärderas hur kommunens mål för hälsa och välfärd har uppnåtts.	Utvärdering gjord: ja/nej	Revisionsnämnden	En gång per fullmäktigeperiod		
Kommun-ledning	Expertis inom främjandet av hälsa och välfärd. Kommunen har en separat utsedd expert, planerare eller motsvarande som koordinerar främjandet av hälsa och välfärd.	Välfärdsområdet har huvudansvaret för att främja hälsa och välfärd. Gruppen sammanträder regelbundet och behandlar frågor som berör välfärden.	Expertgrupp utsedd: ja/nej	Ledningsgrupp	Kontinuerlig verksamhet		
Kommun-ledning	Kundråd eller forum. I planeringen/utvecklingen av kommunens tjänster utnyttjas kundråd/forum.	Enkäter och frågor om aktuella ämnen finns kontinuerligt på kommunens webbsida för att kunna ta del av invånarnas åsikter. Invånarna uppmanas också använda feedbackfunktionen på webbsidan. Ungdomsfullmäktige, äldrerådet och rådet för personer med funktionsvariationer hörs i viktiga ärenden. Medborgare hörs regelbundet.	Kundråd/forum i användning: ja/nej	Ledningsgrupp	Regelbundet		
Motion och idrott	Rapportering om motionsaktiviteten hos barn och unga. Motionsaktiviteten hos barn och unga rapporteras i välfärdsrapporten.	Staden stöder idrotts- och ungdomsverksamhet. Uppföljningen av ungas motionsaktivitet görs exempelvis med Move!-undersökningens resultat, vilka årligen rapporteras i välfärdsrapporten till fullmäktige.	Rapportering gjord: ja/nej	Bildningsdirektören och motionsrådgivaren	Årligen		
Motion och idrott	Föreningarnas och kommunens gemensamma möte. Kommunen sammankallar regelbundet motions- och idrotts föreningarna och andra föreningar till ett gemensamt möte.	Kommunen ordnar ett gemensamt föreningsmöte minst en gång i året, plus vid behov.	Träffar genomförda: ja/nej	Idrottskoordinator	Årligen		

Motion och idrott	Riktade motionsgrupper för barn och unga. I kommunen ordnas riktade motionsgrupper för barn och unga som inte deltar i motions- eller idrottsföreningarnas verksamhet.	Den avgiftsfria Finlandsmodellen i skolorna används för att sänka tröskeln för barnen att delta i bland annat motionsgrupper.	Antalet deltagare	Motionsrådgivare, ungdomsledare och välfärdschef	Årligen		
Motion och idrott	Förhandsbedömning av konsekvenserna (EVA). De tjänsteinnehavare som ansvarar för främjandet av motion och idrott deltar i förhandsbedömning av konsekvenserna av de nämndbeslut som är under beredning (EVA).	En blankett för systematisk konsekvensutredning utarbetas.	Förverkligat: ja/nej	Välfärdschef, idrottskoordinator och teknisk direktör	Vid större nämndbeslut	 	
Motion och idrott	Sektorsövergripande arbetsgrupp för främjande av motion och idrott. Kommunen har en sektorsövergripande arbetsgrupp som behandlar främjande av motion och idrott.	Välfärdsgruppen, bestående av ledningsgruppen och idrottskoordinatorn, sammanträder regelbundet och behandlar frågor som berör välfärden.	Förverkligat: ja/nej	Ledningsgruppen	Kontinuerlig verksamhet		
Grundskola	Granskning av skolmiljön och skolgemenskapen. Medeltalet viktat med relevantalet i kommunens grundskolor, där granskningen av hur sund och trygg skolmiljön är samt hur välfärden främjas i skolgemenskapen, enligt vad som förutsätts i lagen.	Trivselenkäter, granskningsrapporter av skolmiljö, utbildningsanordnarens styrgrupp för elevhälsa bereder främjande och förebyggande åtgärder för skolgemenskap.	Statistik från Hälsa i skolan-enkäten, enkätresultat	Bildningsdirektör	Granskningen görs minst vart tredje år		
Grundskola	Elevernas frånvaro. Medeltalet viktat med relevantalet för kommunens grundskolor, där det totala antalet frånvaro är känt.	Handlingsplan vid skolfrånvaro och Wilma alert.	statistik	Bildningsdirektör	Årligen		
Grundskola	Motionsraster. Medeltalet viktat med relevantalet för kommunens grundskolor med långa motionsraster.	Handledda rastaktiviteter	Medeltal	Bildningsdirektör och motionsrådgivare	Årligen	 	
Grundskola	Rekommendation för skolmåltider. Medeltalet viktat med relevantalet för kommunens grundskolor, där man följer rekommendationen om skolmåltider vid ordnande av skollunch och mellanmål.	Frukostrekommendation meddelas föräldrar under föräldramöten – speciellt de som infaller på hösten. De unga rekommenderas äta skolmaten via t.ex. info-tv och bilder på tallriksmodellen.	Medeltal	Bildningsdirektör och kosthållschef	Årligen	 	
Kultur	Sänka tröskeln för kulturellt deltagande När kommunen främjar kulturellt deltagande ordnar den själv verksamhet som sänker tröskeln för kulturellt deltagande eller ger sådan verksamhet ekonomiskt stöd	Vi ordnar teaterresor med reseledare för att sänka tröskeln att delta i kulturevenemang. Våra evenemang är gratis eller förmånliga. Kommunen utdelar bidrag för kulturell verksamhet. I skolorna följs kulturläroplan.	Gratis evenemang: ja/nej	Välfärdschef	Årligen	 	

THL:s HYTE-koefficient	Kommunens HYTE-mål	Mätare	Sakkunnig part	Förverkligande	FNs hållbarhetsmål	Strategiska mål
Resultatindikatorer						
Gott hälsotillstånd. Att minska på andelen av eleverna i årskurs 8 och 9 som upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt.	Vi främjar rörelse och utevistelse genom utepedagogik, Finlandsmodellen, klubbverksamhet och hobbyn. Vi jobbar för att kunna anställa en skolcoach som jobbar aktivt i skolorna och finns tillgänglig via sociala medier.	Statistik från Sotkanet	Bildningsdirektör	Årligen		
Minskad övervikt. Att minska på andelen elever i årskurs 8 och 9 med övervikt.	Vi lär aktivt ut sunda levnadsvanor genom Finlandsmodellen, klubbverksamhet och hobbyn. Skolorna satsar på rastaktiviteter. Kommunen erbjuder förmånliga, varierande och hälsosamma mellanmål i skolorna.	Statistik från Sotkanet	Bildningsdirektör och motionsrådgivare	Årligen	 	
Minskad marginalisering. Att minska på andelen 17—24-åringar utanför utbildning (i jämförelse med befolkningen i samma ålder).	Vi har ett avtal med After Eight gällande uppsökande ungdomsarbete som vi betalar en årlig avgift för enligt överenskommen praxis med grannkommunerna. Gällande sysselsättning i rehabiliterande syfte samarbetar staden med Navigator och Seglet. Alla elever garanteras en studieplats efter år 9.	Statistik från Sotkanet	Sysselsättningskoordinator, välfärdschef och bildningsdirektör	Årligen	 	
Ökad ekonomisk trygghet. Att minska på andelen 25—64-åringar som får utkomststöd under en lång tid (i jämförelse med befolkningen i samma ålder).	Vi har en sysselsättningskoordinator som ansvarar för anställningen av långtidsarbetslösa i kommunen och anställning av sommarjobbare. Samarbetet med välfärdsområdet utvecklas.	Statistik från Sotkanet	Personalchef, sysselsättningskoordinator och förvaltning	Årligen	 	
Ökad arbetsför befolkning. Att minska på andelen 25—64-åringar som får invalidpension (i jämförelse med befolkningen i samma ålder).	Aktivt samarbete med med välfärdsområdets rehabiliterande verksamhet som främjar arbetsförmågan. Vid behov uppgörs planer med beroendevårdskliniken, vården och rehabilitering för hälsobefrämjande åtgärder.	Statistik från Sotkanet	Personalchef och sysselsättningskoordinator	Årligen	 	
God fysisk hälsa hos äldre. Att minska på vårdperioder med anknytning till fallolyckor bland personer som fyllt 65 år (jämfört med 10 000 personer i samma ålder).	Det finns möjlighet att delta i avgiftsfri motionsrådgivning med låg tröskel. Minimera risken med gott vinterunderhåll.	Statistik från Sotkanet	Teknisk direktör, förvaltningschef och motionsrådgivare	Årligen	 	

Främjande av god hälsa och sunda levnadsvanor

Serviceområde	Välfärdsområdets serviceområde	Kommunens egna serviceområde	Mätare	Sakkunnig part	FNs hållbarhetsmål	Strategiska mål
Barn, unga och familjer	Erbjuda alla barn möjlighet till en kostnadsfri hobby med låg tröskel.	Elever i grundläggande utbildning erbjuds ta del av Finlandsmodellen. Anpassade kurser erbjuds också via fria bildningen.	Förekomst av åtgärder.	Ungdomsledare, lärare, Arbisrektor och motionsrådgivare.	 	
	Utveckla gemensamma handlingsmodeller för förebyggande åtgärder inom munhälsan.	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet				
	Utveckla gemensamma handlingsmodeller som främjar sunda kost- och motionsvanor hos barn, unga och familjer.	Information ges inom småbarnspedagogiken, förskolan och skolan, exempelvis med hjälp av matråd, ledda lekstunder och/eller rörelse- och motion- och läsfrämjande kampanjer.	Förekomst av åtgärder.	Bildningsdirektör, kosthållschef, bibliotekschef. chefen för småbarnspedagogik, elevkårer och motionsrådgivaren	 	
Personer i arbetsför ålder	Utveckla en regional verksamhets- och handlingsmodell för livsstilsrådgivning.	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet, men motionsrådgivaren bidrar.	Förekomsten av åtgärder - Statistik om kost- och motionsvanor från Hälsa i skolan-enkäten och Sotkanet, Move resultat.	Motionsrådgivare.		
	Utveckla samarbete mellan olika aktörer som stöder hälsa och välmående (välfärdsområdet, kommun, tredje sektorn, företag).	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet.			 	
	Informera, utveckla och erbjuda ett välkomst- och informationspaket om hur en god grundhälsa upprätthålls och hur befrämja välmåendet.	En sociala medier & tidnings kampanj genomförs: Information om hur en god grundhälsa upprätthålls och hur välmående kan befrämmas t.ex. genom sömn, kost och motion som t.ex. rörelsepauser, vardagsmotion ingår.	Texter i Nykarlebyposten och SoMe-poster som informerar om hälsofördelar med motion.	Motionsrådgivaren, kommunikationssekreterare		
Seniorer	Äldre har en god hälsa och ett gott välbefinnande samt en god funktionsförmåga som möjliggör ökade aktiva levnadsår.	- Upprätthålla ett nära samarbete med andra välfärdsfrämjande aktörer och utveckla verksamheten. - Uppmuntra till långsiktiga hälsosamma vanor och introducera nya sätt att hitta rörelseglädje.	- Statistik om äldres hälsa från Sotkanet samt TEAvisari-resultat. - Gruppaktiviteter ja/nej	Motionsrådgivaren		
	Styrning till kulturella tjänster/integrering som en del av servicehandledning och rådgivningstjänster.	Möjlighet ges till avgiftsfria kultur- och idrottsupplevelser.	Förekomst av åtgärder.	Välfärdschef, museiamanuens, bibliotekschef	 	

För alla	I samråd med invånare utveckla offentliga träningsplatser och underhålla och upgradera befintliga idrottsanläggningar.	Feedback.	Motionsrådgivare och planläggare	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN	VI TRIVS
	Planera en Motionsvecka med olika aktiviteter för alla åldrar tillsammans med föreningar, företag och invånare.	Feedback och antal deltagare.	Motionsrådgivare	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP	VI TRIVS
	Etablera en motionskalender med evenemang och aktiviteter tillsammans med föreningar, företag och invånare.	Feedback.	Kommunikatör, motionsrådgivare	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN	VI TRIVS
	Arrangera regelbundna motionslopp, vandringar och cykelturer.	Feedback och antal deltagare.	Motionsrådgivaren	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA	HÅLLBARHET
	Organisera familjeaktiviteter och motionsutmaningar.	Feedback och antal deltagare.	Motionsrådgivaren	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE	VI TRIVS
	Stödja idrottsföreningar och lokala grupper som främjar motion.	Föreningsbidrag.	Motionsrådgivaren	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 17 GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP	DELAKTIGHET
	Främja trygga gång- och cykelvägar i kommunen.	Feedback.	Motionsrådgivaren	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 11 HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN 13 BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGARNA	HÅLLBARHET
	Utbilda personal inom skolor och idrottsföreningar om motionsfrämjande åtgärder.	Förverkligat: ja/nej	Motionsrådgivaren	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE 4 GOD UTVÄRLINING FÖR ALLA	VI TRIVS
	Bibliotekets verksamhet främjar likvärdiga möjligheter till bildning och kultur och erbjuder aktuella tjänster för alla kommuninvånare. Biblioteken främjar möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av den egna kompetensen.	Förverkligat: ja/nej	Bibliotekschefen	3 GOD HÄLSA OCH VÄLBEFINNADE	VI TRIVS

Främjande av mental hälsa och förebyggande av rusmedelbruk

Serviceområde	Välfärdsområdets serviceområde	Kommunens egna serviceområde	Mätare	Sakkunnig part	FNs hållbarhetsmål	Strategiska mål
Barn, unga och familjer	Gemensamma handlingsmodeller och planer för det rusmedelförebyggande arbetet.	Rusmedelförebyggande arbetet - Kartläggning av förekomsten av rusmedelsmissbruk och psykisk ohälsa. - PEPP-modellen används i undervisningen. - Mångprofessionell arbetsgrupp som ansvarar för det rusmedelförebyggande arbetet.	Årlig uppföljning av statistik i välfärdsberättelsen, enkätundersökningar och feedback. Förekomst av arbetsgrupp.	Ungdomsledare, välfärdschef och bildningsdirektör. Tillsammans med den lokala rusmedelförebyggande gruppen.		
	Erbjuda stöd i föräldraskapet under barnets uppväxt genom lågtröskel-verksamhet, informationsspridning och nätverkande med tredje sektorn.	Elevvården jobbar tillsammans med skolpersonal, PEPP, välfärdsområdet för att informera om hur man kan förebygga rusmedelsanvändning och stöda psykisk hälsa.	Kampanjer, enkäter och statistik från välfärdsberättelsen.	Ungdomsledare, välfärdschef, skolcoach, lärare och bildningsdirektör. Tillsammans med den lokala rusmedelförebyggande gruppen	 	
	Stöda barn och ungas psykiska välmående genom att öka deras, vårdnadshavarnas och personalens kunskap om psykisk hälsa/ohälsa och implementera förebyggande handlingsmodeller i den egna verksamheten samt erbjuda lågtröskelverksamhet i samarbete med tredje sektorn.	Samarbete med skolväsendet, lokala föreningar, församlingen, och välfärdsområdet för att nå ut med budskap och stöd. - Anti-mobbningsplanen hålls uppdaterad, implementeras och följs upp aktivt.	Informationen samlas på nykarleby.fi med relevanta länkar till välfärdsområdet. Föreningsstöd förutsätter att föreningen lovar att jobba rusmedelförebyggande. Rusmedelsfria evenemang, rusmedelförebyggande program, utbildningar och projekt. Statistik i välfärdsberättelsen.	Ungdomsledare, motionsrådgivare, välfärdschef och bildningsdirektör. Tillsammans med den lokala rusmedelförebyggande gruppen.	 	
Personer i arbetsför ålder	Utveckla uttalade interna servicekedjor (sysselsättningsfrämjande tjänster mellan kommunen, välfärdsområdet, FPA och TE-byrån).	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet (OVPH)				
	Systematisk användning av evidensbaserade verktyg för att kunna identifiera risker i ett tidigt skede (t.ex. audit, BDI) samt kunskapssökande informations spridning för att motverka stigmatisering.	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet (OVPH)			 	
	Utveckla det nätbaserade stödet och digitala verktyg för främjande av personers egna mentala hälsa och förebyggande av	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet (OVPH)				
Seniorer	Riskfaktorer identifieras i tidigt skede	Årligen ordna en må bra-dag för seniorer, exempelvis med fokus på övergång från arbetsliv till pensionärstillvaro. Möjlighet att delta i lågtröskel motionsrådgivning.	Förekomsten av åtgärder - Statistik om äldres funktionsförmåga från Sotkanet	Motionsrådgivare och välfärdschef. Tillsammans med den lokala rusmedelförebyggande gruppen.		
	Stödjande av anhöriga och anhörigvårdarens psykiska hälsa och välmående.	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet (OVPH).				

Främjande och upprätthållande av funktionsförmåga

Servicemål	Välfärdsområdets servicemål	Kommunens egna servicemål	Mätare	Sakkunnig part	FNs hållbarhetsmål	Strategiska mål
Barn, unga och familjer	Förebygga marginalisering	- Handlingsplanen vid skolfrånvaro hålls uppdaterad och följs. - Integrering och inkludering.	Statistik om ensamhet från Hälsa i skolan. Uppföljning av skolfrånvaro	Bildningsdirektören		
Personer i arbetsför ålder	Utveckla servicekedjor s.s. sysselsättningsfrämjande tjänster mellan välfärdsområde, kommun, FPA, TE byrån och erbjuda samt upprätthålla rehabiliterande arbetsverksamhetsplatser, arbetspraktik och arbetsprövning.	Kommunen fortsätter hålla interna sysselsättningsmöten och bjuder in även FPA, TE-byrån och välfärdsområdets socialhandedare som placerar behövande i arbetsverksamhet i rehabiliterande syfte. - Kommunen tar emot ungdomar och andra arbetslösa i rehabiliterande arbete, arbetspraktik och på arbetsprövning. - Kommunen fortsätter att anställa sommarbetare. - Kommunen upprätthåller en god kontakt till föreningar, vilka kan ta emot sommararbetare och arbetslösa.	Förekomsten av åtgärder	Sysselsättningskoordinator och personalchef	 	
	Hälsoundersökningar och servicebedömning för arbetsföra, arbetslösa och personer utanför arbetslivet.	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet (OVPH).			 	
	Enhetliga instrument i användning som utvärderar funktionsförmågan (fysisk, psykisk och socialt).	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet (OVPH).				
Seniorer	Äldre har en god funktionsförmåga längre upp i åren och antalet aktiva levnadsår med en god funktionsförmåga förlängs.	Möjlighet att delta i lågtröskel, t.ex. via Arbis, biblioteksverksamhet och motionsrådgivning erbjuds.	Förekomsten av åtgärder - Statistik från välfärdsberättelsen	Arbis rektor och motionsrådgivare	 	
	Samhällsplanering och -utveckling bidrar till en trygg och säker boendemiljö samt främjar funktionsförmåga och delaktighet.	Samhällsplanering och -utveckling bidrar till en trygg och säker boendemiljö samt främjar funktionsförmåga och delaktighet.	Vid planläggning beaktas närheten till service. - Tillgänglighet prioriteras vid planering av kommunens fastigheter.	Tekniska direktören	 	

Delaktighet samt främjande av trygghet

Serviceområde	Välfärdsområdets serviceområde	Kommunens egna serviceområde	Mätare	Sakkunnig part	FNs hållbarhetsmål	Strategiska mål
Barn, unga och familjer	Utveckla jämlika lågtröskeltjänster som främjar trygghetskänslan, t.ex. fungerande och mångprofessionell elev- och studerandevård, mobbningsförebyggande arbete. Förebygga våld i familjer och nära relationer.	Utveckla smidiga samarbetskedjor både internt och tillsammans med Österbottens välfärdsområde. - Anti-mobbingsplanen hålls uppdaterad och följs upp aktivt. - Engagera vuxna i barn och ungas vardag.	Statistik från välfärdsberättelsen	Bildningsdirektören och välfärdschef	 	
	Främja ömsesidig kulturell förståelse.	Högtider från olika kulturer lyfts fram i bildningens verksamhet. Kulturläroplanen följs och hålls uppdaterad.	Förekomst av åtgärder	Bildningsdirektör, chefen för småbarnspedagogik museiamanuens och välfärdschefen	 	
	Delaktighetsplan – Lyfta fram barn och ungas röst i välfärdsområdet och i kommunerna.	Ungdomsfullmäktige är ungas röst i beslutsfattande och unga uppmuntras delta i beslutsfattande. Involvera barn och unga i planering av olika verksamheter.	Förekomst av åtgärder	Bildningsdirektören, ungdomsledare	 	
Personer i arbetsför ålder	Utveckla integrationsbefrämjande samarbetsmodeller.	Samarbete med integrationsenheten i Jakobstad, Kredu, tredje sektorn. Till exempel genom Integrationsporten, Språkcafé m.m.	Förekomst av åtgärder	Förvaltningschef	 	
	Utveckla digitala tjänster för att effektivisera kunddelaktigheten och kundråden. Delaktighetsplan	Feedbackfunktionen på kommunens webbsida uppmuntras att användas för att tipsa om välfärdsfrämjande åtgärder. Svar på feedbacken fås inom 14 dagar och ärendet förs vidare till en person som är sakkunnig inom ärendet	Förekomst av åtgärder	Förvaltningschef	 	
	Våga prata om våld; ge vägledning och utbildning till anställda.	Huvudansvaret för förverkligandet av målet ligger hos välfärdsområdet (OVPH).			 	

Seniorer	Digitala/tekniska lösningar används mer för att främja välmående, hälsa och delaktighet.	Personalen uppmanas kontrollera tillgängligheten i sina dokument före publicering på kommunens webbsida. - Tillgången till datorer och tjänster vid biblioteket marknadsförs - Enkäter och frågor om aktuella ämnen finns kontinuerligt på stadens webbsida för att ta del av invånarnas åsikter.	Förekomst av åtgärder	Förvaltningschef, kommunikationssekreterare bibliotekschef	 	
	Tillämpning av distanshandledning i främjande av fysisk träning.	Digitala må bra-tips publiceras regelbundet på kommunens sociala medier.	Förekomst av åtgärder	Motionsrådgivare, kommunikationssekreterare		
	Stärka de äldres delaktighet och möjligheter att påverka.	Äldrerådet uppmuntras göra utlåtande på ärenden som berör äldre innan ärendena går vidare till andra organ.	Äldrerådets verksamhet och utlåtanden	Kommunikationssekreterare		
För alla		Biblioteken främjar ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet; biblioteken hjälper sina besökare att vara aktiva medborgare. Biblioteken främjar möjligheterna till livslångt lärande och utveckling av den egna kompetensen. Bibliotekets mål är jämlik service för alla.		Bibliotekschef och välfärdschef.		

3 Slutsatser

Välfärdsplanen följs upp i den årliga välfärdsberättelsen samt i den omfattande välfärdsberättelsen som görs upp en gång per fullmäktigeperiod.

Källor:

- Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling <https://kestavakehitys.fi/sv/agenda20301>
- Statistikuppgifter om finländarnas välfärd och hälsa, sotkanet.fi - <https://sotkanet.fi/sotkanet/sv/index>
- Statsrådets principbeslut, Främjande av hälsa och säkerhet 2030. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/163021>
- THL, HYTE-koefficienten uppmuntrar kommunerna att främja hälsa och välbefinnande:
<https://www.slideshare.net/THLfi/hyterkerroin-kannustaa-kuntia-hyvinvoinnin-jaterveyden-edistmiseen>
- Välfärdsberättelse 2022-2026 [Omfattande-valfardberattelse-for-Nykarleby-stad-2022-26.pdf](#)
- Nykarlebys kommunstrategi [Kommunstrategi.pdf \(nykarleby.fi\)](#)

Välfärdsplan för barn och unga 2021-2025 Larsmo, Pedersöre, Jakobstad, Nykarleby: [PowerPoint-presentation \(nykarleby.fi\)](#)

Regional välfärdsberättelse och välfärdsplan för 2023-2025: [Regional-valfardsplan-utkast-swe-1.pdf \(pohjanmaanhyvinvointi.fi\)](#)

[Blanketter för skol- och studerandehälsovården - THL](#) Blanketterna är avsedda för att användas vid läroanstalterna vid den granskning av sundheten och tryggheten i skol- och studiemiljön och välbefinnandet vid läroanstalten som genomförs med tre års mellanrum och den uppföljning som anknyter till granskningen.